

በደቡብ አፍሪካ ያለውን የግዳጅ መባረር ስርዓት ለመረዳት የሚጠቅም መመሪያዎ

Scalabrini
Centre of Cape Town

ይህ መመሪያ የሚከተለውን ያብራራል

- 1 በደቡብ አፍሪካ ያለው የእስር እና የግዳጅ መባረር ሂደት (በስደት ወይም በስደተኞች ህግ ምክንያቶች ብቻ)
- 2 እርስዎ (ወይም የሚያውቁት ሰው) ለግዳጅ መባረር ከተያዙ ምን ማድረግ አለብዎት
- 3 በእስር እና በግዳጅ መባረር ሂደት ውስጥ ያሉ መብቶችዎ ምንድን ናቸው

ዳውንሎድ ያድርጉኝ!

ይህ መመሪያ ጠቃሚ የእውቂያ ዝርዝሮች እና መረጃዎች አሉት። በስልክዎ ላይ ያስቀምጡት እና አሁን እርስዎ ከታሰሩ ሊረዳዎ ለሚችል ታማኝ ሰው ያካፍሉት።

አስፈላጊ!

እርስዎ ከታሰሩ የህግ እርዳታ እንዲያገኙ አጥብቀን እንመክራለን። እዚህ ተጨማሪ መረጃ ሊሰጡ የሚችሉ ድርጅቶችን ያገኛሉ።

መርዳት የሚችሉ
ድርጅቶች

ይዘት

ይህን መመሪያ ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው እንዲያነቡ እንመክርዎታለን፣ ነገር ግን በዚህ መመሪያ ውስጥ ወደ ቀጣይ ርዕሶች 'ለመዝለል' ጠቅ ማድረግ ይችላሉ።

በእስር ላይ ያሉ መብቶችዎ

የግዳጅ መባረር ሂደት

በዚህ መመሪያ ውስጥ የእያንዳንዱን የግዳጅ መባረር ሂደት ደረጃ እንመለከታለን። ሂደቱን በአራት ደረጃዎች የከፋፈልን ቢሆንም እርስዎ ባሉበት ሁኔታ ላይ በመመስረት ሊለያይ ይችላል።

እርምጃ አንድ፡-

በፖሊስ ወይም በኢሚግሬሽን መኮንን መታሰር

እርምጃ ሁለት

በወንጀል ችሎት ፍርድ ቤት መቅረብ

እርምጃ ሶስት

የግዳጅ መባረር ከሆነ ወደ ሊንዴላ ማጓጓዝ

እርምጃ አራት

ወደ ሀገርዎ መባረር

የራስዎን መመለስ ማመቻቸት

መርዳት የሚችሉ ድርጅቶች

በእስር ላይ ያሉ መብቶችዎ

በደቡብ አፍሪካ ሁሉም ሰው በእስር ወቅት መብቶች እንዳሉት ማስታወስ አስፈላጊ ነው። የትውልድ ሀገርዎ ከየትም ይሁን ወይም ሰነዶች ቢኖሩዎትም ባይኖሩዎትም እነዚህ መብቶች አሉዎት። በእስር ወቅት እርስዎ የሚከተሉት መብቶች አሉዎት፡

- የታሰሩበት ምክንያት የማወቅ መብት።
- የሰልክ ጥሪ የማድረግ መብት። ከተያዙ በፖሊስ ጣቢያ ስልክ መጠቀም እንደሚፈልጉ መጠየቅ ይችላሉ።
- ጠበቃ የማግኘት (ወይም ጠበቃ መቅጠር የማይችሉ ከሆነ የህግ እርዳታ መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት/የህግ ክሊኒክ) እና በፍርድ ቤት አስተርጓሚ የማግኘት መብት።
- በክብር የመስተናገድ መብት (ተገቢ ማረፊያ/ምግብ/ህክምናን ጨምሮ)።
- መብቶችዎን የማወቅ እና በሚረዱት ቋንቋ መረጃ የማግኘት መብት።
- ቤተሰብዎ/የሃይማኖት አማካሪዎችዎ/ሀኪሞችዎ እንዲጎበኙዎት የማድረግ መብት።
- ከወንጀል ተጠርጣሪዎች ተለይተው የመቆየት መብት።

መብቶችዎ ካልተከበሩ የህግ እርዳታ ይጠይቁ።

መርዳት የሚችሉ ድርጅቶች

ሁልጊዜ የሰነዶችዎን ቅጂዎች ከእርስዎ ጋር መያዝዎን ያስታውሱ!

ይህንን ያውቃሉ?

የግዳጅ መባረር ሂደት እርስዎ
ከታሰሩበት ጊዜ ጀምሮ እስከ 120 ቀናት
ሊወስድ ይችላል። በእስር ላይ ከቆዩ
በኋላ በአጠቃላይ 120 ቀናት ካለፉ እና
ከሀገር በግዳጅ ካልወጡ፣ የመፈታት
መብት አለዎት።

የግዳጅ መገረር ሂደት

1

እርምጃ አንድ:-

በኢሜግሬሽን ወይም በፖሊስ መኮንን መታሰር

በደቡብ አፍሪካ በህጋዊ መንገድ እንደሚኖሩ ለማረጋገጥ ሰነዶችዎን ሊጠይቅ የሚችለው ፖሊስ ወይም የኢሜግሬሽን መኮንን ብቻ ነው። በደቡብ አፍሪካ ህጋዊ ቆይታ እንደሌለዎት የሚያምኑበት 'አሳማኝ ምክንያቶች' (ጠንካራ ምክንያቶች) ካላቸው፣ በደቡብ አፍሪካ ያለዎትን ሁኔታ እስኪያረጋግጡ ድረስ፣ በአብዛኛው በፖሊስ ጣቢያ ሊያስሩዎት ይችላሉ።

እርስዎን በሚያረጋግጡበት ጊዜ ለ 48 ሰዓታት ብቻ ሊያስሩዎት ይችላሉ፣ በነዚህ 48 ሰዓታት ውስጥ ቅዳሜና እሁድ ወይም የህዝብ በዓል ከሆነ በሚቀጥለው የሰራ ቀን ወደ ፍርድ ቤት መቅረብ አለብዎት።

ምርመራቸው እርስዎ 'ህገወጥ የውጭ ዜጋ' መሆንዎን ካረጋገጠ፣ የኢሜግሬሽን መኮንን 'ህገወጥ የውጭ ዜጋ' ተብለው እየተከሰሱ መሆንዎን በጽሁፍ ሊያሳውቁዎት ይገባል። ከዚህ በኋላ ወደ ፍርድ ቤት ይወሰዳሉ። ይህ በ48 ሰዓታት ውስጥ መከሰት እንዳለበት ያስታውሱ።

በ48 ሰዓታት ውስጥ ወደ ፍርድ ቤት ካልቀረቡ ወዲያውኑ የመፈታት መብት አለዎት።

አሁኑኑ እርምጃ ይውሰዱ!

በዚህ የሂደቱ ደረጃ ላይ ከደረሱ በኋላ እርምጃ መውሰድ እና የህግ እርዳታ ማግኘት በጣም አስፈላጊ ነው! በሚቀጥለው ገጽ ላይ የበለጠ ይወቁ።

አሁኑኑ እርምጃ ይውሰዱ!

በዚህ የግዳጅ መባረር ሂደት ደረጃ (የመጀመሪያው ደረጃ) ለመጀመሪያ ጊዜ ሲታሰሩ እርምጃ መውሰድ አስፈላጊ ነው። ይህ በእርስዎ የሰነድ አይነት ላይ የተመሰረተ ነው። ከዚህ በታች፣ የእርስዎን የሰነድ ሁኔታ በትክክል የሚገልጸውን መግለጫ ይፈልጉ እና ምን ማድረግ እንዳለቦት ለመረዳት መረጃውን ይከተሉ።

ህጋዊ ሰነዶች አሉኝ

(የስደተኝነት ሁኔታ፣ የጥገኝነት ፈላጊ ሺዛ፣ ማንኛውም የሚሰራ ሺዛ ZEPን ጨምሮ)

ምን ማድረግ አለብኝ፡-

ለፖሊሱ የተረጋገጠ ቅጂዎን ወይም ዋናውን ሺዛ/ፈቃድ/ኢ-ሺዛ ፒዲኤፍ/ኢሜይሎችን ያሳዩ

ቀጥሎ ምን እንደሚሆን፡-

መኮንን የመታወቂያ ሰነዶችዎን በተሳካ ሁኔታ ካረጋገጠ በኋላ ብቻ ነው ሊፈቱ የሚችሉት

ጠቃሚ ማስታወሻዎች፡-

ካልፈቱዎት የህግ እርዳታ ይጠይቁ። ሰነድዎ ከእርስዎ ጋር ከሌለ፣ አንድ ሰው ሰነድዎን ሊያመጣልዎት ይችል እንደሆነ መኮንንን ይጠይቁ። ይህን ካልፈቀዱ፣ ሁኔታዎን ወይም ማንነትዎን በ48 ሰዓታት ውስጥ ማረጋገጥ እንዳለባቸው ይነገሯቸዋል። ሰነድዎ ከቀረበ እና ሁኔታዎ ከተረጋገጠ በኋላ ይፈታሉ። ካልፈቱዎት የህግ እርዳታ ይጠይቁ። የዚህን መመሪያ ገጽ 15 ይመልከቱ።

አዲስ የጥገኝነት ፈላጊ ነኝ፣ ግን ሰነዶች የሉኝም

ምን ማድረግ አለብኝ፡-

ሀገርዎን ለቀው እንደወጡ እና ምክንያቱም ደህንነት ስላልነበረው እና በደቡብ አፍሪካ ጥገኝነት ማመልከት እንደሚፈልጉ ያብራሩ።

ቀጥሎ ምን እንደሚሆን፡-

በዚህ የሂደቱ ወቅት ጥገኝነት ለማመልከት ሊፈቱ ይገባል ነገርግን የሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር (Home Affairs) በስደተኞች መቀበያ ጽ/ቤት (Refugee Reception Office) ጥገኝነት እንዲያመለክቱ በሚረዳዎት ጊዜ ሊታሰሩ ይችላሉ።

ጠቃሚ ማስታወሻዎች፡-

የህግ እርዳታ ማግኘት አለብዎት። እዚህ ጠቅ በማድረግ ድርጅት ማግኘት ይችላሉ።

መርዳት የሚችሉ
ድርጅቶች

ጊዜው ያለፈበት ሺዛ ወይም ፈቃድ አለኝ

ምን ማድረግ አለብኝ፡-

ጊዜው ያለፈበት የጥገኝነት ሺዛ/የፈቃድ ፈላጊ ፈቃድ፣ የስደተኞች ሁኔታ ወይም ሺዛዎን ለፖሊሱ ያሳዩ እና ለምን ጊዜው እንዳለፈበት ያብራሩ።

ቀጥሎ ምን እንደሚሆን፡-

በዚህ የሂደቱ ወቅት ሊታሰሩ ይችላሉ። ሊቀጡ ወይም የእስር ቅጣት ሊጣልብዎት ይችላል። ጊዜው ያለፈበት የጥገኝነት ፈላጊ ሺዛ/ፈቃድ ወይም የስደተኞች ሁኔታ በመያዝ ክስ ከተመሰረተብዎ በፍርድ ቤት ነፃ የህግ እርዳታ አለ።

ምንም ህጋዊ ሰነዶች የሉኝም። ያለ ሰነድ ነው የምኖረው።

What to do

በደቡብ አፍሪካ ሰነዶች የሌለብዎትን ምክንያት ለፖሊሱ ያብራሩ።

What happens next

በዚህ የሂደቱ ወቅት በተወሰኑ ሁኔታዎች ሊታሰሩ ወይም ሊፈቱ ይችላሉ። የህግ እርዳታ ያግኙ።

Important notes

የህግ እርዳታ ማግኘት አለብዎት። እዚህ ጠቅ በማድረግ ድርጅት ማግኘት ይችላሉ።

መርዳት የሚችሉ ድርጅቶች

ለጥገኝነት አመልክቻለሁ፣ ግን የመጨረሻ የውድቅ ውሳኔ ደርሶኛል

What to do

ሀገሪቱን ለቀው ለመውጣት በቂ ጊዜ እንዲሰጥዎት መጠየቅ አለብዎት።

What happens next

'የመልቀቅ ትዕዛዝ' እና ደቡብ አፍሪካን ለቀው መውጣት ያለብዎትን የጊዜ ገደብ ሊሰጥዎት ይገባል።

Important notes

የመልቀቅ ትዕዛዝ' ካልተሰጠዎት እና ከታሰሩ ወዲያውኑ የህግ ድርጅቶችን ያነጋግሩ!

በአስተዳደራዊ እና በወንጀል እስር መካከል ያለው ልዩነት

በእስር ሂደቱ እርምጃ 1 ላይ፣ የኢሚግሬሽን መኮንን በደቡብ አፍሪካ 'በህገ-ወጥ' መንገድ እንደሚኖሩ ካመነ፣ ይህን የሚገልጽ ቅጽ ሊሰጥዎት ይገባል። በዚህ ወረቀት ላይ በየትኛው የኢሚግሬሽን ህግ አንቀጽ እየተከሰሱ እንደሆነ ይገለጻል። Section 34 ለግዳጅ መባረር 'አስተዳደራዊ' እስር ነው። Section 49 'የወንጀል' እስር ሲሆን የግዳጅ መባረር አይደለም። የእነዚህ የእስር ዓይነቶች ልዩነት ከዚህ በታች ተዘርዝሯል፡

የወንጀል እስር፡-

የወንጀል እስር የሚከሰተው በህገ-ወጥ መንገድ ወደ ሀገር ውስጥ በመግባት ወይም በሀገር ውስጥ በመቆየት ወንጀልን ጨምሮ በወንጀል ሲከሰሱ ነው። (ይህ በSection 49 of the Immigration Act ስር ነው።) በማንኛውም የወንጀል ጉዳይ ጠበቃ መቅጠር የማይችሉ ከሆነ በፍርድ ቤት ነፃ የህግ እርዳታ የማግኘት መብት አለዎት።

በSection 49 of the Immigration Act ስር ተከሰው ጥፋተኛ ከተባሉ፣ ከማንኛውም ሊኖር ከሚችል የግዳጅ መባረር በፊት የእስር ቅጣት (ከ2 - 4 አመት) መጨረስ ወይም መቀጮ መክፈል አለብዎት። ከዚህ በኋላም ቢሆን በSection 34 ስር ለግዳጅ መባረር ሊታሰሩ ወይም እንደገና ሊታሰሩ ይችላሉ። የ120 ቀናት የእስር ጊዜ ለግዳጅ መባረር ከተያዙበት ጊዜ ጀምሮ ይጀምራል። ወዲያውኑ የህግ እርዳታ ያግኙ።

አስተዳደራዊ እስር፡-

አስተዳደራዊ እስር የሚከሰተው 'ህገ-ወጥ የውጭ ዜጋ' መሆንዎ ከተረጋገጠ በኋላ ለግዳጅ መባረር ሲታሰሩ ነው። (ይህ በSection 34 of the Immigration Act ስር ነው።) በዚህ አንቀጽ ስር ከተያዙ፣ መፈታት ወይም መባረር እንዳለብዎት የሚወስን ዳኛ ፊት መቅረብ አለብዎት።

በሚቀጥለው ገጽ ላይ ለአስተዳደራዊ ዓላማዎች የታሰሩ ሰዎች የእስር ሂደት እርምጃ 2 ን ያያሉ።

Go back to contents page

እርምጃ ሁለት

በወንጀል ችሎቶች ፍርድ ቤት መቅረብ

ፖሊስ ዳኛ ፊት ከመቅረብዎ በፊት ወደ ፍርድ ቤት ማቆያ ክፍል ይወስድዎታል። ዳኛው የውጭ ዜጋ መሆንዎን እና እንደዚያ ከሆነ በሀገሪቱ ውስጥ ለመቆየት በቂ ምክንያት እንዳለዎት ይወስናል።

ፍርድ ቤት ውስጥ የህግ እርዳታ ማግኘትዎ አስፈላጊ ነው። ጠበቃ የማግኘት ወይም የህግ እርዳታ የመጠየቅ መብት አለዎት። ፍርድ ቤት ውስጥ የእርስዎን የሰነድ ሁኔታ ለጠበቃዎ እና ለዳኛው (መዝገብ ያዥ) ማብራራት አለብዎት። እውነቱን ይናገሩ እና በተቻለ መጠን ብዙ መረጃ ያቅርቡ። ዳኛው በደቡብ አፍሪካ ውስጥ ለመቆየት በቂ ምክንያት እንዳለዎት ካመነ፣ የሚከተለውን ያደርጋል፡-

- እንዲፈቱ ያዛል ወይም፣
- እንዲፈቱ ያዛል እና የሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር (Home Affairs) በሰነዶች እንዲረዳዎት ይመራል።

በደቡብ አፍሪካ ውስጥ ለመቆየት ያቀረቡት በቂ ምክንያቶች ግልጽ ካልሆኑ ፍርድ ቤቱ የሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር (Home Affairs) ተጨማሪ ምርመራ እንዲያደርግ ሊፈቅድለት እና በቂ ምክንያት ካለ ጥገኝነት በይፋ እስከሚያመለክቱ ድረስ እንዲታሰሩ ሊያዘዝ ይችላል። ወደ ፍርድ ቤት እስክትመለሱ ድረስ በእስር ላይ ሊቆዩ ይችላሉ።

ዳኛው በደቡብ አፍሪካ ውስጥ ለመቆየት በቂ ምክንያት እንደሌለዎት ካመነ የሚከተለውን ያደርጋል፡-

- ከሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር (Home Affairs) ጋር በመስማማት የእስር ጊዜዎን እስከ ግዳጅ መባረር ድረስ ያራዝመዋል ወይም
- በተወሰኑ ሁኔታዎች ያለ እስር ለግዳጅ መባረር ሂደት እንዲለቀቁ ያደርጋል።

ዳኛው በSection 49 መሰረት ክስ መመስረት እንዳለበት ከተስማማ ይህ የወንጀል (ከእስተዳደራዊ ውጭ የሆነ) እስር በመባል ይታወቃል። ጥፋተኛ ሆነው ከተገኙ በደቡብ አፍሪካ ከመባረርዎ ወይም ሰነድ ከማግኘትዎ በፊት የእስር ቅጣት መጨረስ ወይም መቀጮ መክፈል ይኖርብዎታል። ወደ ሀገርዎ መመለስ ለእርስዎ ደህንነቱ የተጠበቀ ካልሆነ እስሩን መቃወም አለብዎት። እባክዎን ከነጻ የህግ እርዳታ ድርጅቶች እርዳታ ይጠይቁ።

Go back to
contents page

3

እርምጃ ሶስት

የግዳጅ መባረር ከሆነ ወደ ሊንዴላ ማጓጓዝ

የግዳጅ መባረር ከሆነ ከዚያም በፖሊስ ጣቢያ ይታሰራሉ።

በአጠቃላይ ወደ ጅሃንስበርግ አቅራቢያ ወደሚገኘው Lindela Repatriation Centre እስኪጓዙ ድረስ ይጠብቃሉ። አንዳንድ ጊዜ ወደ ሊንዴላ ሳይሄዱ ከፖሊስ ጣቢያ ከሀገር ሊባረሩ ይችላሉ፣ ነገር ግን ይህ በአብዛኛው የሚሆነው ወደ ሳሪቤት ሀገር የሚመለሱ ከሆነ ብቻ ነው።

የእስር ጊዜዎ ከ120 ቀናት በላይ ከሆነ የመፈታት መብት አለዎት።

Lindela Repatriation Centre በደቡብ አፍሪካ ትልቁ የግዳጅ መባረር ማዕከል ነው። ከጅሃንስበርግ አቅራቢያ ነው የሚገኘው።

Go back to
contents page

4

እርምጃ አራት ወደ ሀገርዎ መገረር

የሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር (Home Affairs) ወደ ሀገር መመለሻዎን ያዘጋጃል። ምን እየተካሄደ እንዳለ፤ መቼ እና እንዴት ወደ ሀገርዎ እንደሚገረሩ የማወቅ መብት አለዎት።

በአውቶቡስ ወይም በአውሮፕላን ሊገረሩ ይችላሉ። የእስር ጊዜዎ ከ120 ቀናት በላይ ከሆነ የመፈታት መብት እንዳለዎት ያስታውሱ።

ከተገረሩ በኋላ እስከ አምስት ዓመት ድረስ 'የማይፈለጉ' (ወደ ደቡብ አፍሪካ እንደገና እንዳይገቡ የተከለከሉ) ሊባሉ ይችላሉ፤ እና ይህ እገዳዎ ከተነሳ በኋላም የወደፊት የቪዛ ማመልከቻዎችዎንም ሊነካ ይችላል።

Go back to
contents page

የራስዎን መመለስ ማመቻቸት

አንዳንድ ጊዜ ወደ ትውልድ ሀገርዎ በራስዎ ለመመለስ ማመቻቸት ይችላሉ።

በአንዳንድ ሁኔታዎች የሚከተሉትን ማድረግ ከቻሉ ደቡብ አፍሪካን በራስዎ ለመልቀቅ ማመቻቸት ይችላሉ፡

- የሚሰራ የጉዞ ሰነድ ያሳዩ
- ወደ ትውልድ ሀገርዎ የአውሮፕላን ትኬት ይግዙ (ብዙውን ጊዜ ቀጥታ በረራ)

ከተፈቀደልዎ፣ እስከ በረራ ቀንዎ ድረስ በእስር ላይ ይቆያሉ እና በኢሚግሬሽን ባለስልጣናት ወደ አውሮፕላን ማረፊያው ይሸገላሉ። ቤተሰብዎ ወይም ጓደኞችዎ ንብረቶችዎ በአውሮፕላን ማረፊያው መኖራቸውን ማረጋገጥ አለባቸው። ወደ ሀገርዎ የራስዎን ጉዞ ማመቻቸት ከቻሉ፣ መመለስ ለእርስዎ ደህንነቱ የተጠበቀ እስከሆነ ድረስ እንዲያደርጉት አጥብቀን እንመክርዎታለን። መመለሻዎን ማመቻቸት ብዙውን ጊዜ በእስር ላይ የሚቆዩበትን ጊዜ ሊያሳጥር ይችላል።

ያስታውሱ!

የጥገኝነት ፈላጊዎች (ሰነድ ያላቸውም ሆኑ የሌላቸው) እና ስደተኞች ሊባረሩ አይችሉም እና በግዳጅ ያለመመለስ መርሆች የተጠበቁ ናቸው። ሕይወትዎ፣ ነፃነትዎ ወይም መብቶችዎ አደጋ ላይ ወደሚወድቁበት ሀገር መመለስ አይችሉም።

Go back to
contents page

መርዳት የሚችሉ ድርጅቶች

ለግዳጅ መባረር ከተያዙ ወይም ከታሰሩ የህግ እርዳታ እንዲያገኙ አጥብቀን እንመክርዎታለን። በእስር ላይ እያሉ የትዳር ጓደኛዎ ወይም ቤተሰብዎ እና ለእርስዎ የህግ እርዳታ ለማግኘት ሊረዱ የሚችሉ የሃይማኖት አማካሪዎች እንዲጎበኙዎት መብት አለዎት። ለግዳጅ መባረር ከተያዙ እና ጠበቃ መቅጠር የማይችሉ ከሆነ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ለትርፍ ያልተቋቋሙ ድርጅቶችንም ማነጋገር አለብዎት።

National Immigration Detention Hotline (ብሔራዊ የኢሚግሬሽን እስር የስልክ መስመር)

081 716 8791

0800 079 614 (ከክፍያ ነጻ)

Lawyers for Human Rights (Durban)

031 301 0531

Nelson Mandela University Refugee Rights Centre (Gqeberha)

041 504 1310 or 041 504 4705

University of Cape Town Refugee Rights Clinic (Cape Town)

021 650 5581

078 594 5591

Scalabrini Centre of Cape Town

021 465 6433

078 260 3536

Go back to
contents page

Funded by the
European Union

Contracted by

This document was produced with the financial assistance of the European Union, contracted by ICMPD through the MMD Grant Facility. The contents of this document are the sole responsibility of the Scalabrini Centre and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union or ICMPD.